NITO

Digitaliserings- og distriktsminister Linda Hofstad Helleland

22.12.2020

Innspill til statsbudsjett for 2022
NITO - Norges Ingeniør- og Teknologorganisasjon - er landets største organisasjon for ingeniører og teknologer med over 93 000 medlemmer. Ca. 10 000 av disse arbeider med IKT, mens svært mange flere er involvert i digitalisering.

Nasjonal skyløsning
Offentlige virksomheter pålegges i dag å bruke skytjenester dersom dette er den mest hensiktsmessige eller kostnadseffektive løsningen. NITO mener at myndighetene må utvikle en nasjonal skyløsning. Staten må opprette et IKT-økosystem som har tilstrekkelig finansiering og besitter egen kompetanse til å sikre robust drift tilpasset norske forhold. Det offentlige økosystemet må etablere rettferdige spilleregler og stille krav til private underleverandører. Et samarbeide om felles bruk av skytjenester vil øke både sikkerhet og kostnadseffektivitet. Det vil også bidra til å unngå innlåsing til en leverandør av tekniske grunner.

- Målet må være høy sikkerhet og bedre koordinering av offentlige etater og virksomheter. Det vil kunne gi stordriftsfordeler fordi kostnadene for en svært høy kvalitet og sikkerhet blir fordelt på mange store aktører. På sikt vil det bidra til å løfte IKT-sikkerhet til et akseptabelt nivå.

- I først omgang kan det være felles organisering av datasentre der det offentlige eier eiendom og bygninger, mens selve senteret kan driftes av et privat selskap. Inne i senteret kan det så leies ut til offentlige og private kunder. Det vil si at både private og offentlige aktører kan plassere egen hardware inne i senteret.

- En slik organisering er ikke ulik andre områder som omhandler infrastruktur. I dag eier det offentlige jernbaneskinner, mens vedlikehold, drift av tog, og en rekke andre tjenester leveres av private virksomheter.

Bredbånd og digital infrastruktur
Tilgjengelig og sikker digital infrastruktur av høy kvalitet er avgjørende for at næringsliv og befolkningen kan delta i samfunnet. Pandemien har vist nødvendigheten av god digital infrastruktur og vist at det vil bli enda viktigere i framtidens arbeidsliv og samfunn. NITO mener digital infrastruktur må styrkes i distriktene for å sikre husstander og næringsliv bredbånd med høy kvalitet. Fiber og 5G er teknologier som sammen kan bidra til å sikre full bredbåndsdekning. Det må etableres bedre ordninger slik at det bygges ut bredbånd av høy kvalitet i hele landet. Regjeringens mål for, og bidrag til bredbåndsutbygging der operatørene ikke vil bygge ut, må heves vesentlig fra nåværende nivå.

NITO vil peke på at behovet kan være over 1 mrd. i året i fem år for å få til full dekning på høyhastighetsbredbånd (100 megabit/s) innen 2025 som er siste frist for sanering av kobberledninger.

- NITO ber om at det for statsbudsjett 2022 settes av 1 mrd. kroner til kraftig styrking av bredbåndsutbyggingen.

Konkurranse fra globale teknologiselskaper
Verdens mest verdifulle selskaper og har tjent enorme summer. Framtidas verdiskaping skjer mer og mer i det digitale rom. Det krever at skatteregulering følger etter. Det er en utfordring både for skatteinngang og arbeidsplasser i Norge at globale teknologiselskaper kan levere tjenester til det norske markedet uten å ha fysisk tilstedeværelse her. Eksempelvis hadde Google en omsetning i Norge på 136 millioner kroner i 2017. Det er anslått at omsetningen reelt kan være på omtrent tre mrd. kroner. Likevel betalte selskapet kun tre millioner i skatt.

- Regjeringen bør ta lederskap i beskatning av globale teknologiselskaper for eksempel gjennom en omsetningsavgift.

Behovet for IKT kompetanse
Det er bred enighet om at Norge i dag og i framtiden vil mangle IKT-kompetanse og kompetanse innen IKT-sikkerhet. Regjeringens nasjonale strategi for digital sikkerhetskompetanse (2019) adresserer behovet for tilstrekkelig nasjonal spesialistkompetanse. For å sikre at det utdannes tilstrekkelig personer med avansert IKT-kompetanse må opptrappingen av antallet IKT-studieplasser i høyere utdanning fortsette. En samlet IKT-bransje har lenge etterlyst en nasjonal kartlegging av behovet for IKT-kompetanse. Bransjeorganisasjonene har nå gått sammen og bestilt en rapport fra Samfunnsøkonomisk analyse. Denne rapporten vil bli lagt fram i januar 2021.

- NITO anbefaler en opptrapping med 1000 nye IKT-studieplasser i høyere utdanning for *2022.*

Klimatilpasning
Været blir våtere og villere grunnet klimaendringer. Det bevilges midler både sentralt og lokalt for å redusere farene ved våtere og villere klima, men det ikke er tilstrekkelig. Det er behov for mer midler til å kartlegge mulige farer. Det har framkommet et økonomisk behov hos NVE i forbindelse med forebygging. Kommunene har et stort behov for å gjennomføre kostbare tiltak for å oppfylle de farene NVE avdekker.

- NITO ber om at det settes av økte midler til kartlegging av risiko grunnet klimaendringer til NVE, og at forventninger til kommunene i forbindelse med rammeoverføringene tydeliggjøres.

Med vennlig hilsen

Trond Markussen
President

Steinar Sørlie
Generalsekretær